Maria Gheorghiu
Iulia Burtea

Asociația Ovidiu Rom

COMOARA DIN ORAȘUL CELOR OPT OGLINZI

O călătorie spre cunoaştere

Bucureşti - 2010

Comoara din Oraşul celor opt oglinzi

Itsy Bitsy

COPII ŞI PĂRINŢI ISTEŢI

Mulţumim tuturor copiilor, adulţilor
şi companiilor partenere care joacă ŞOTRON alături de noi
şi care vor porni în călătorie în Oraşul celor opt oglinzi.

Comoara din Oraşul celor opt oglinzi
face parte din Pachetul Educaţional **ŞOTRON**

Maria Gheorghiu, **Iulia Burtea**: concept şi text
Dan Şerbănescu: ilustraţie şi design
Iolanda Burtea: coordonator
Iulia Burtea, **Dan Şerbănescu**: tehnoredactare

©Asociaţia Ovidiu Rom, 2010

ISBN 978-973-0-08952-3

Tipografia Tranger
Apărut 2010

COMOARA DIN ORAȘUL CELOR OPT OGLINZI

O călătorie spre cunoaștere

Maria Gheorghiu
Iulia Burtea

Dragi părinţi, bunici şi educatori,

Cartea-caiet „Comoara din Oraşul celor opt oglinzi" face parte din proiectul Şotron realizat în cadrul programului **Fiecare Copil în Şcoală** de Asociaţia Ovidiu Rom în parteneriat cu comunităţile locale din ţară. Am pornit de la premisa că investiţia în viitorul copiilor reprezintă cheia dezvoltării locale durabile, iar primul pas în acest proces este asigurarea unei educaţii timpurii de calitate. În fiecare zi copiii interacţionează cu ceva nou prin activităţi în care învaţă despre ei înşişi şi despre ceilalţi locuitori ai planetei, despre animale, plante, aer, apă - despre VIAŢĂ. Prin achiziţionarea acestei cărţi-caiet pentru copilul dumneavoastră sau pentru clasa la care predaţi puteţi dărui şi copiilor care provin dintr-o comunitate săracă bucuria de a se descoperi pe ei înşişi şi lumea înconjurătoare.

Mecanismul de ajutorare: De îndată ce veţi cumpăra pentru copilul dumneavoastră exemplarul pe care îl ţineţi acum în mână, geamănul său va ajunge în casa unui alt copil ai cărui părinţi nu îi pot oferi biletul pentru călătoria spre cunoaştere.

Mulţumindu-vă pentru sprijin, vă invităm să descoperiţi Oraşul celor opt oglinzi! Sperăm ca astfel să stimulăm apetitul copiilor pentru cunoaştere şi curiozitatea de a explora lumea, de la lucrurile familiare până la stele.

Conţinutul materialului este selectat pentru a facilita dialogul cu copiii şi este structurat pe mai multe planuri:

1. carte de poveste
2. caiet de exerciţii de scriere
3. culegere de jocuri şi aplicaţii
4. jurnal de învăţături

Punctul de referinţă în structurarea acestui material este Teoria Inteligenţelor Multiple lansată de psihologul Howard Gardner. Această teorie, preluată de educatori, părinţi şi cercetători din toată lumea, propune un set de opt inteligenţe care pluralizează conceptul tradiţional de educaţie: naturalistă, lingvistică, corporal-kinestezică, logico-matematică, intrapersonală, muzicală, vizual-spaţială şi interpersonală. Fiecăreia dintre ele îi corespunde câte un fragment din povestea noastră: Oglinda naturii, Oglinda literelor, Oglinda sporturilor, Oglinda numerelor, Oglinda sinelui, Oglinda muzicală, Oglinda vizuală, Oglinda prieteniei.

Etapele de lucru parcurg traseul de la cartea de poveşti la caiet şi se pot extinde în sesiuni de desen ulterioare sau în mici proiecte de cercetare şi explorare. Le citiţi copiilor în fiecare zi o parte din poveste, apoi lucraţi împreună o pagină de scriere şi una de jocuri şi exerciţii. La finalul fiecărei etape copiii răspund întrebărilor libere în casetele special realizate - aici pot scrie, pot desena, pot realiza colaje din hârtie colorată, fiecare în funcţie de modalitatea de exprimare pe care o preferă şi pe care o stăpâneşte cel mai bine.

Materialele didactice suplimentare sunt utile pentru a îmbogăţi experienţa copiilor. Atunci când se apleacă asupra cărţii-caiet aveţi grijă să aibă la îndemână o cutie a creaţiei şi a cercetării (creioane colorate, bucăţi de hârtie, calendare vechi, vederi, lipici, foarfece, oglindă, lupă, busolă, ceas, materiale din natură precum frunze, conuri de brad, scoici etc.) şi cărţi cu imagini (atlase, enciclopedii, albume de artă sau de călătorii). Toate acestea le pot îmbogăţi copiilor experienţa de explorare a lumii care se întinde dincolo de fereastra casei sau a şcolii.

În fond, exerciţiile sunt un punct de pornire - pietre pe care copiii traversează oceanul cunoaşterii - şi au rolul de a le lărgi orizonturile. Orice răspuns al lor (cuvânt, desen, privire, întrebare) este unic şi se poate adăuga acestei poveşti. „Putem oferi copiilor noştri două daruri nemuritoare: rădăcini şi aripi", ne învaţă scriitorul Hodding Carter. Aşadar, vă propunem să le oferim copiilor cu multă răbdare un pic din toate, astfel încât să îi încurajăm să înveţe cum să înveţe. Pentru că aceasta este adevărata comoară care aşteaptă să fie descoperită şi ale cărei puteri magice vor influenţa dezvoltarea micuţilor exploratori.

Dragi copii,

Vă invităm să vă aşterneţi ideile pe aceste pagini aşa cum fulgii de zăpadă acoperă totul şi creează o întindere albă gata să fie modelată. Veţi călători alături de Safir, o fetiţă curioasă şi tare prietenoasă, şi veţi învăţa împreună despre voi înşivă şi despre lumea care ne înconjoară. Ploaia de întrebări va crea curcubee de răspunsuri. Puteţi lucra acasă sau la şcoală, înăuntru sau afară, vara sau iarna, în avion sau în submarin, zi de zi sau din când în când, alături de un adult sau de un alt copil.

Oraşul celor opt oglinzi îşi deschide porţile, aşteptându-vă să descoperiţi jocurile, exerciţiile şi întrebările care pot deveni jurnalul călătoriei voastre.

Notă eco: Hârtia acestei cărţi-caiet provine dintr-un copac sau dintr-o copacă printre crengile şi rădăcinile cărora s-au jucat nenumărate picături de ploaie, păsări, peşti sau chiar copii. Numai ideile şi însemnările voastre pot da din nou viaţă acestor pagini. Aşadar, vă rugăm să scrieţi pe ele pentru a continua jocul naturii şi al cunoaşterii.

Începuturile proiectului Şotron

Au trecut 10 ani de la primul „atelier” organizat la Bacău în vara anului 2001. O grupă de peste 20 de copii cu vârste de la 3 la 12 ani păşeau stingheri şi miraţi pentru prima oară într-o şcoală. Pentru a-i atrage, am amenajat cu multă grijă un spaţiu de învăţare, cu oglindă la intrare, cu multe creioane colorate, clopoţei de vânt la geam, scoici şi frunze, cărţi şi hărţi. Călătoria spre cunoaştere nu a fost uşoară, dar pe parcurs am adunat idei fel de fel, entuziasm şi multă experienţă în domeniul educaţional şi am dezvoltat proiectul Şotron, dedicat beneficiarilor programului nostru **Fiecare Copil în Şcoală**. Inima acestui proiect şi ghidul Atelierelor de Vară este cartea-caiet.

Cu ocazia acestei aniversări a curajului şi perseverenţei vă oferim şi dumneavoastră cartea-caiet, invitându-vă să porniţi în călătoria către Oraşul celor opt oglinzi!

„Fiecare copil în şcoală este responsabilitatea fiecăruia dintre noi.”

Călătorie plăcută tuturor!

Maria Gheorghiu
Învăţător
Director Executiv al Asociaţiei Ovidiu Rom

Oriunde te-ai uita, natura străluceşte, cântă, foşneşte şi îţi predă în limbajul ei unic lecţii despre întreg universul şi despre tine. Priveşte şi ascultă tot ceea ce se întâmplă în jurul tău. Descoperă, întreabă, învaţă!

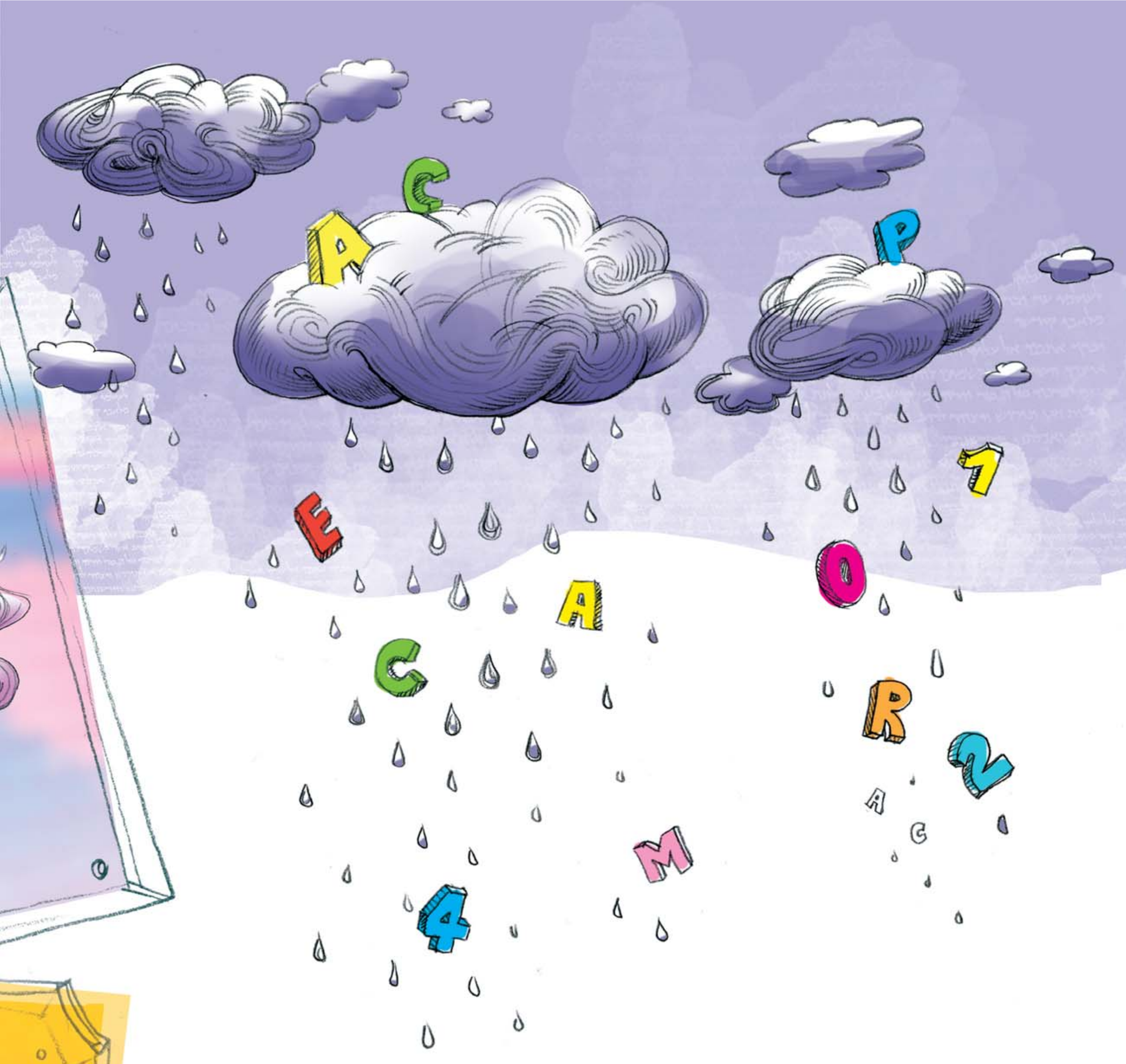

Undeva sus în cerul pufos al iernii se nasc fulgii de nea şi se aştern pe pământ în straturi de zăpadă. Când razele calde ale soarelui ajung până la noi, neaua se topeşte. Aşa ne dăm seama că se apropie primăvara şi că natura se va schimba.

Dar oare ce se întâmplă cu fulgii de nea după ce se topesc? Când e cald, apa devine mai uşoară şi încet, încet, se ridică spre cer sub formă de vapori.

Întâlnindu-se sus de tot, milioane de vapori se ţin strâns de mâini până formează un corp comun. Aşa se nasc norii care călătoresc deasupra planetei noastre şi adună poveşti, culori, numere, litere şi forme pentru a le dărui copiilor.

Când plouă, comoara se răspândeşte peste tot în Oraşul celor opt oglinzi. Aşteaptă să fie descoperită.

Începutul călătoriei

Înainte să porneşti în căutarea comorii, asigură-te că nu uiţi ceva important de pe lista de călătorie. În Oraşul celor opt oglinzi vei avea nevoie de multă imaginaţie şi iscusinţă pentru a putea descoperi secretele universului.

- Curiozitate cât cuprinde
- Creion şi hârtie
- Spirit de aventură
- Creioane colorate
- Dorinţă de cunoaştere

Ghicitoare înainte de plecare:
Ce n-ai trecut pe listă, dar sigur o să-ţi trebuiască?

Răspuns la întrebare:
Fireşte, un prieten gata să te însoţească.

Safir îţi va arăta drumul cel bun sau se va rătăci împreună cu tine şi în orice împrejurare vă veţi sprijini. Drum bun!

0

0

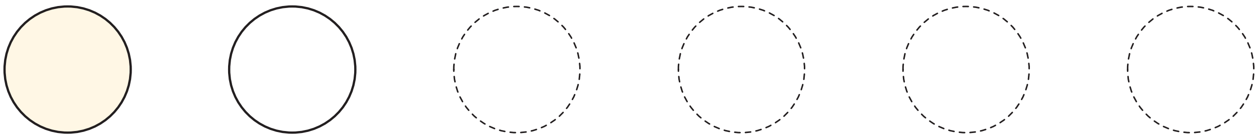
cerc

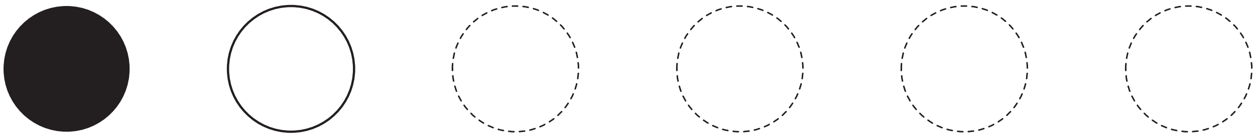
cerc

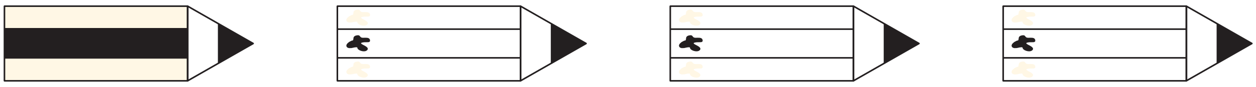
alb / negru

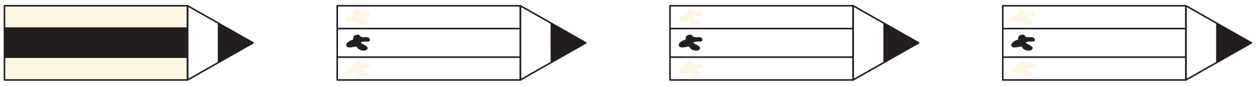
alb / negru

Unește fiecare obiect pe care l-ai lua cu tine într-o călătorie cu umbra sa.

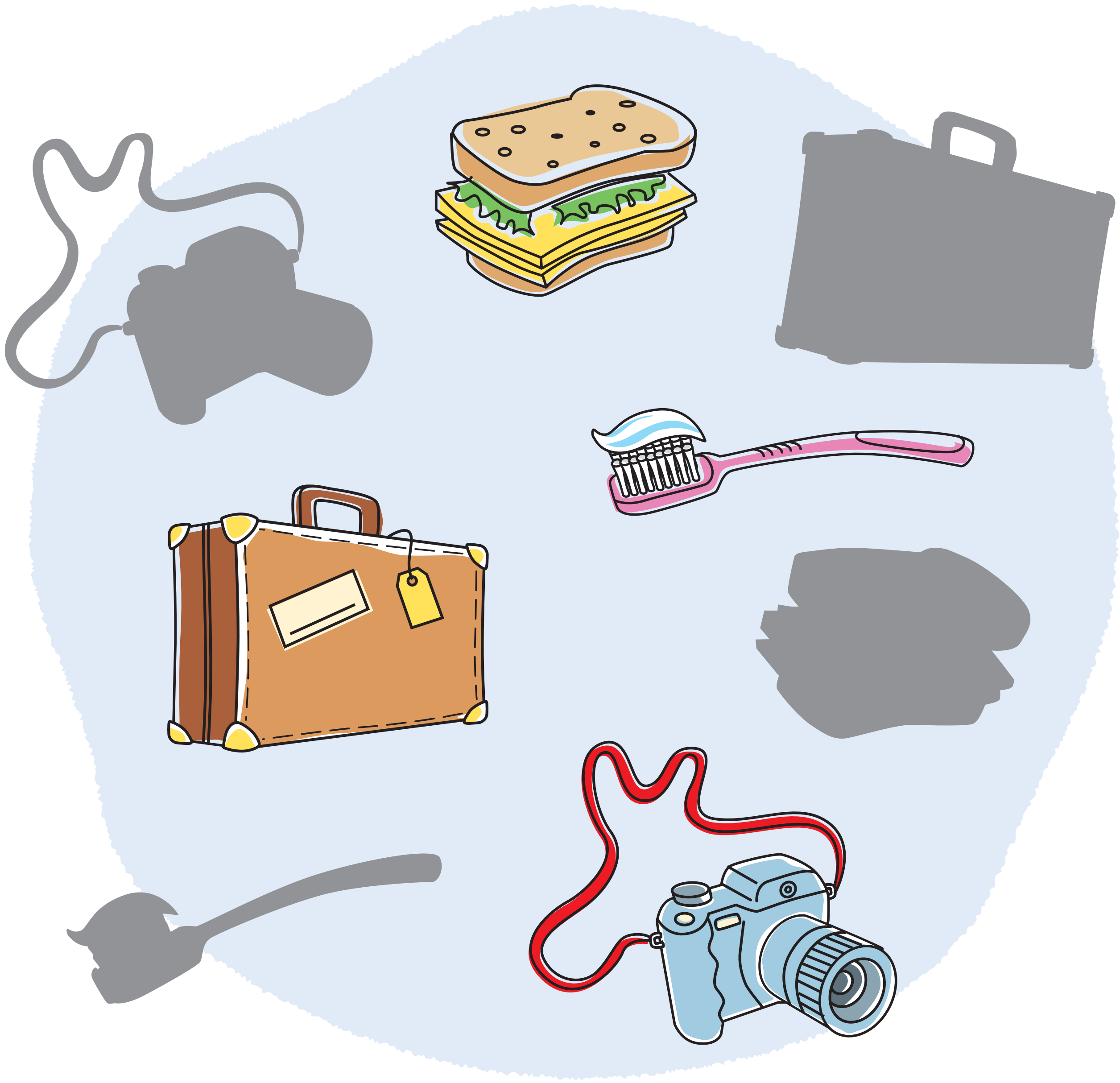

Cu ce mijloc de transport ți-ar plăcea să călătorești?

Oglinda naturii

Un cal colorat ca un curcubeu nechează fericit şi îşi ridică o copită în semn de bun venit. Mai repede ca gândul, te conduce împreună cu Safir în faţa primei oglinzi.

Pe suprafaţa ei clară puteţi vedea pe rând:

O scoică mică,
O frunzuliţă de viţă,
O omidă care se transformă în fluture,
O sămânţă din care creşte un arbore,
Păsările din tărâmul norilor,
Animalele din adâncul mărilor,
Cele din deşert şi de pe vârf de munte,
Vesele, frumoase, blânde,
Flori colorate
Şi cele mai minunate plante.

1

1

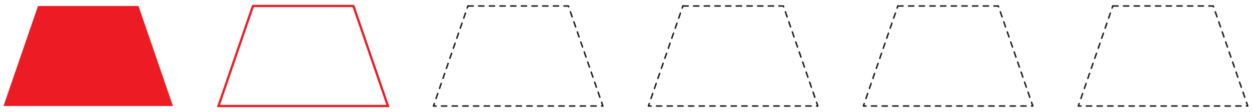

trapez

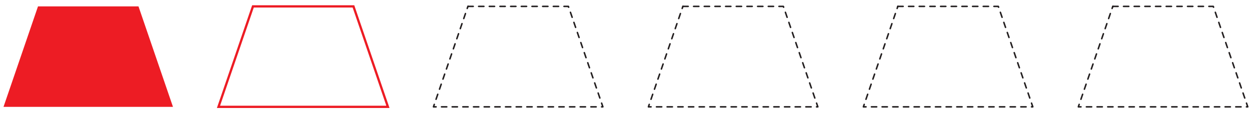

trapez

A a

A a

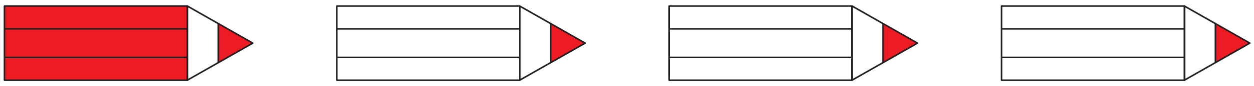

roşu

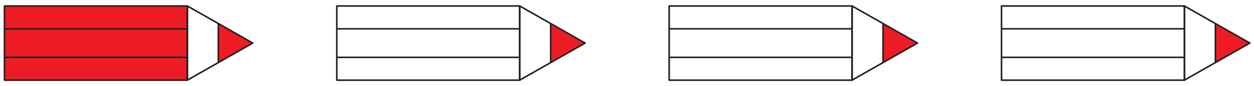

roşu

Încercuieşte animalele din imagine.

Care este animalul tău preferat?

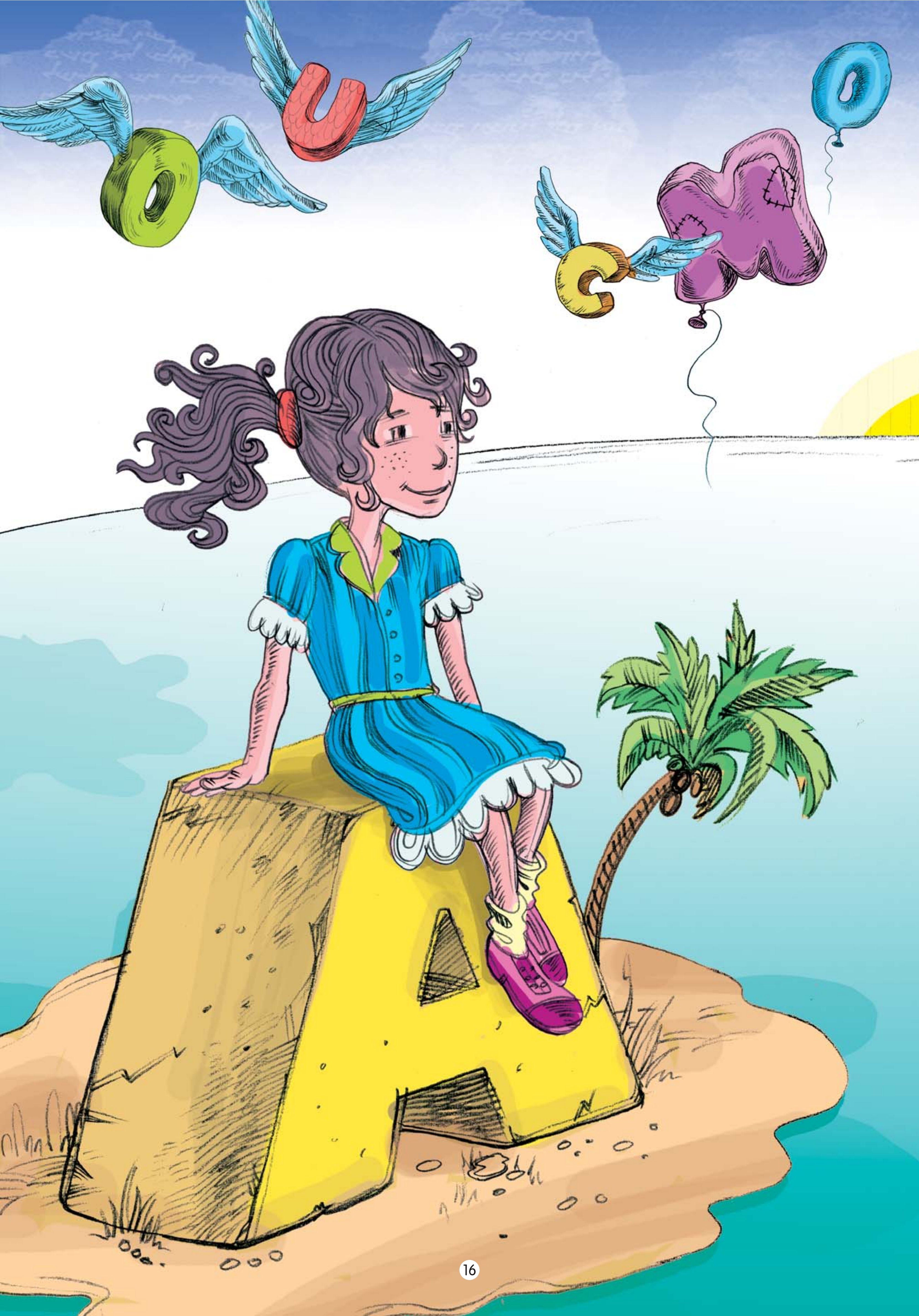

Oglinda literelor

Când vezi în jur cum zboară litere
Şi plutesc cuvinte
Nu poţi decât...
Să mergi tot înainte!

În cale vă apar una câte una literele cunoscute, însoţite de unele semne nemaiîntâlnite. Ovală ca un ou şi foarte zâmbitoare, litera O este cea mai prietenoasă dintre toate. Numai o secundă dacă sunteţi neatenţi se rostogoleşte şi se transformă în oglindă.

Imediat după aceea, în ea se reflectă imaginile a sute de condeie, stilouri şi creioane care se unduiesc pe hârtie dând naştere unor linii şi forme variate. Scrisul de mână al unui copil nu seamănă cu al altui copil, la fel cum nici chipurile oamenilor nu sunt identice.

Transformată la loc în literă, O îţi dăruieşte cu drag un creion şi un teanc de hârtii, încurajându-te să scrii. Safir primeşte şi ea o carte înainte să porniţi mai departe.

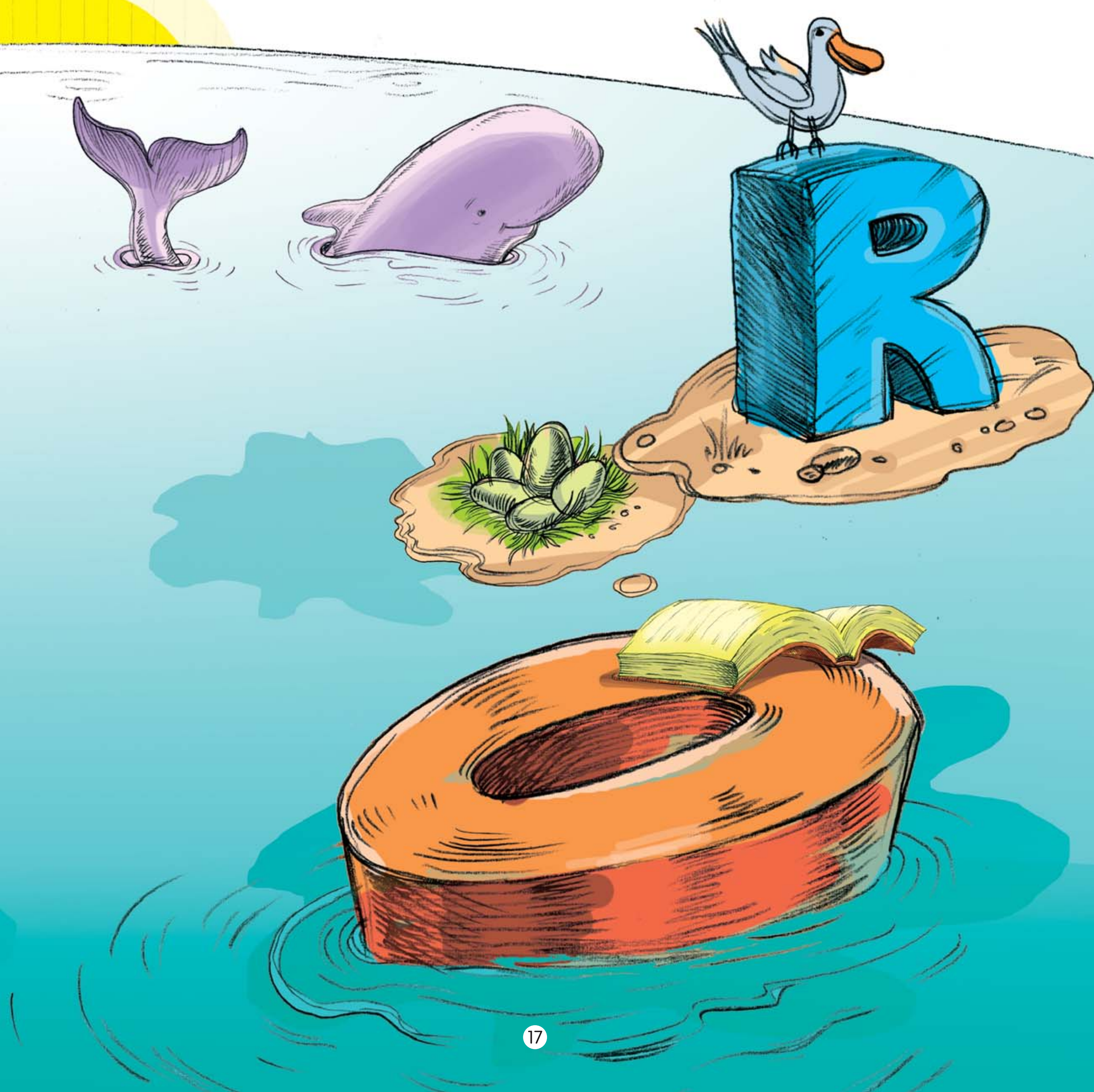

2

2

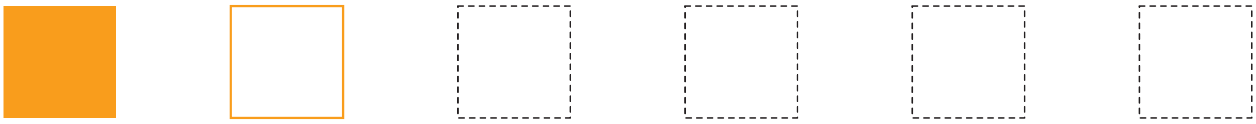

pătrat

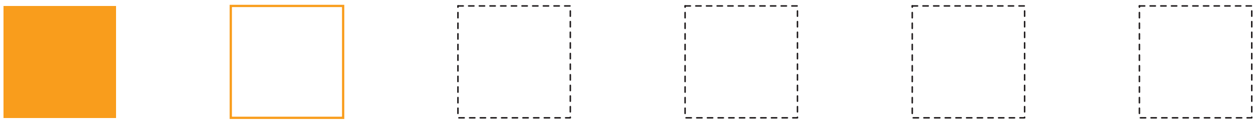

pătrat

O o

O o

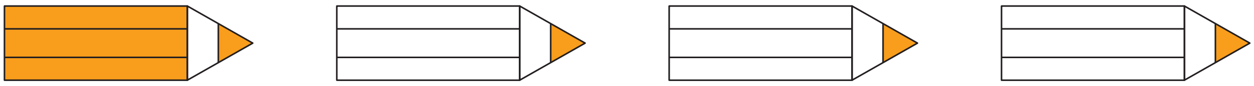

oranj

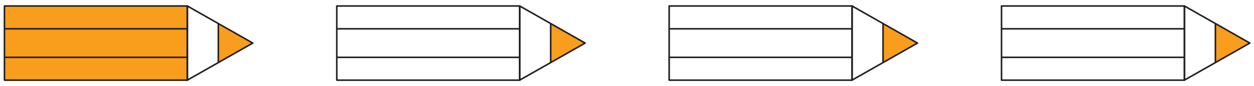

oranj

Încadrează într-un pătrat obiectele din imagine care îţi folosesc la scris.

Ce îţi place să scrii?

Oglinda sporturilor

V-aţi legat bine şireturile la tenişi? Aţi făcut exerciţiile de încălzire şi de respiraţie? Atunci sunteţi pregătiţi să porniţi la drum către cea de-a treia oglindă. Mai mult decât atât, acum tu şi Safir formaţi o echipă puternică. Pe locuri, fiţi gata, start!

Un'- doi, un'- doi
Fiţi sprinteni amândoi,
Stâng - drept, stâng - drept
Trageţi adânc aer în piept.

O sportivă purtătoare a flăcării olimpice se apropie de voi. Safir o preia şi vă continuaţi alergarea. Cu puţin înainte de linia de sosire, îţi înmânează ţie flacăra olimpică.

Cursa se termină exact în faţa oglinzii, acolo unde vedeţi reflectându-se cele mai spectaculoase imagini din timpul competiţiilor sportive. Iar înainte să porniţi mai departe aflaţi câteva dintre secretele campionilor şi exersaţi mişcările lor de învingători.

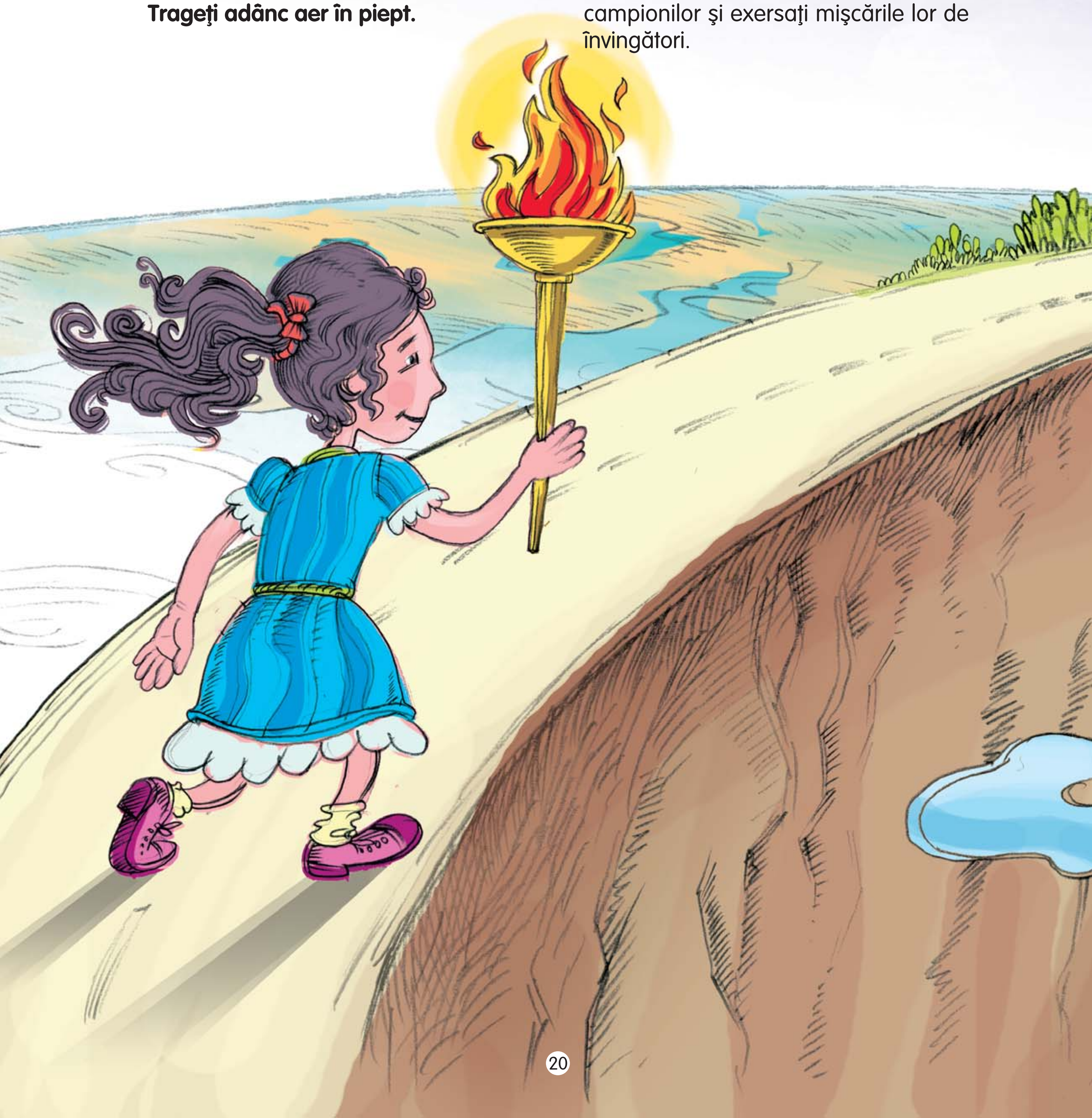

3

3

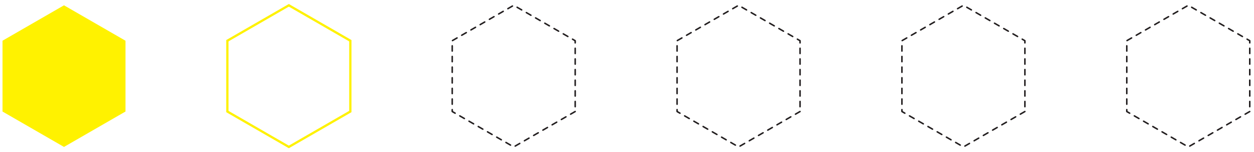

hexagon

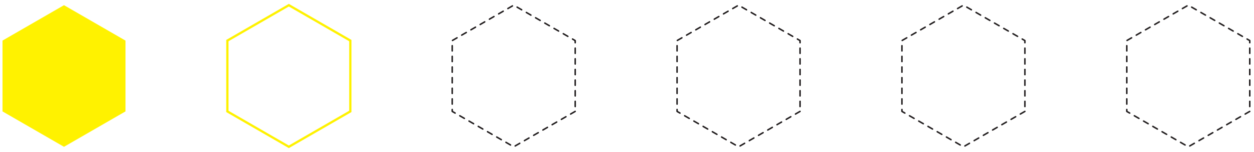

hexagon

R r

R r

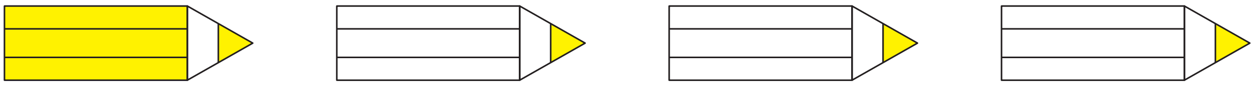

galben

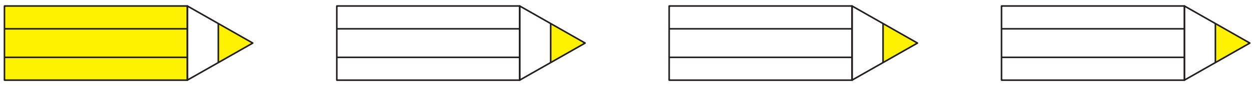

galben

Unește prin linii fiecare sportiv cu obiectele care îi corespund.

Care este sportul tău preferat?

Oglinda numerelor

Când în cale vă răsare o scară, avantajele antrenamentului sportiv nu întârzie să apară:

Treaptă cu treaptă
Ţineţi calea dreaptă,
1, 2, 3, 4
...44,
5,6,7,8
...98,
9, 10
Nimeni nu vă-ntrece
Până la treapta cu numărul 2010.

Acolo vă aşteaptă o oglindă în care se reflectă combinaţii infinite de cifre. Ea vă invită pe tine şi pe Safir să vă alegeţi numerele preferate şi vă dă în dar un calendar.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
6 3 5 8 2 4 9 10

4

4

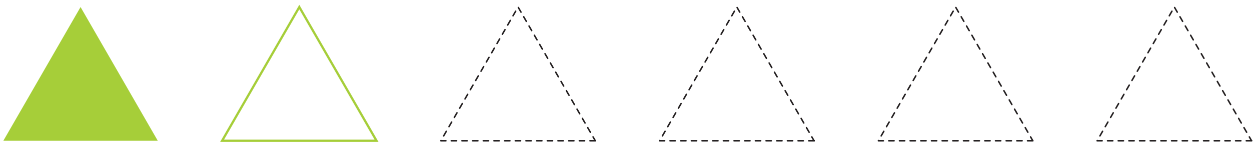

triunghi

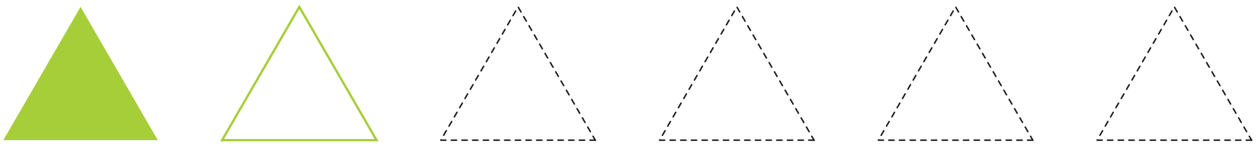

triunghi

E e

E e

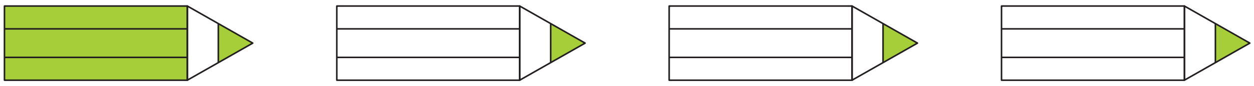

verde

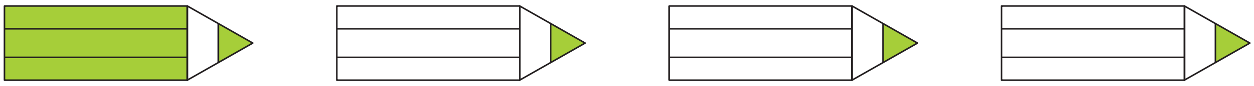

verde

Colorează atâtea obiecte câte indică numărul din casetă.

2

4

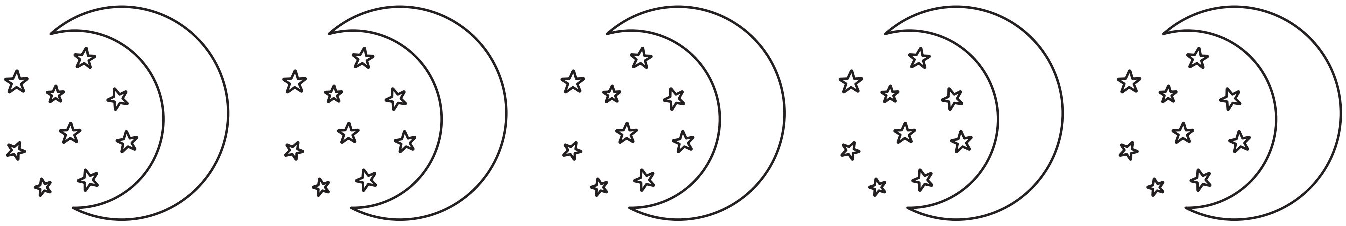

Scrie numerele pe care le cunoşti.

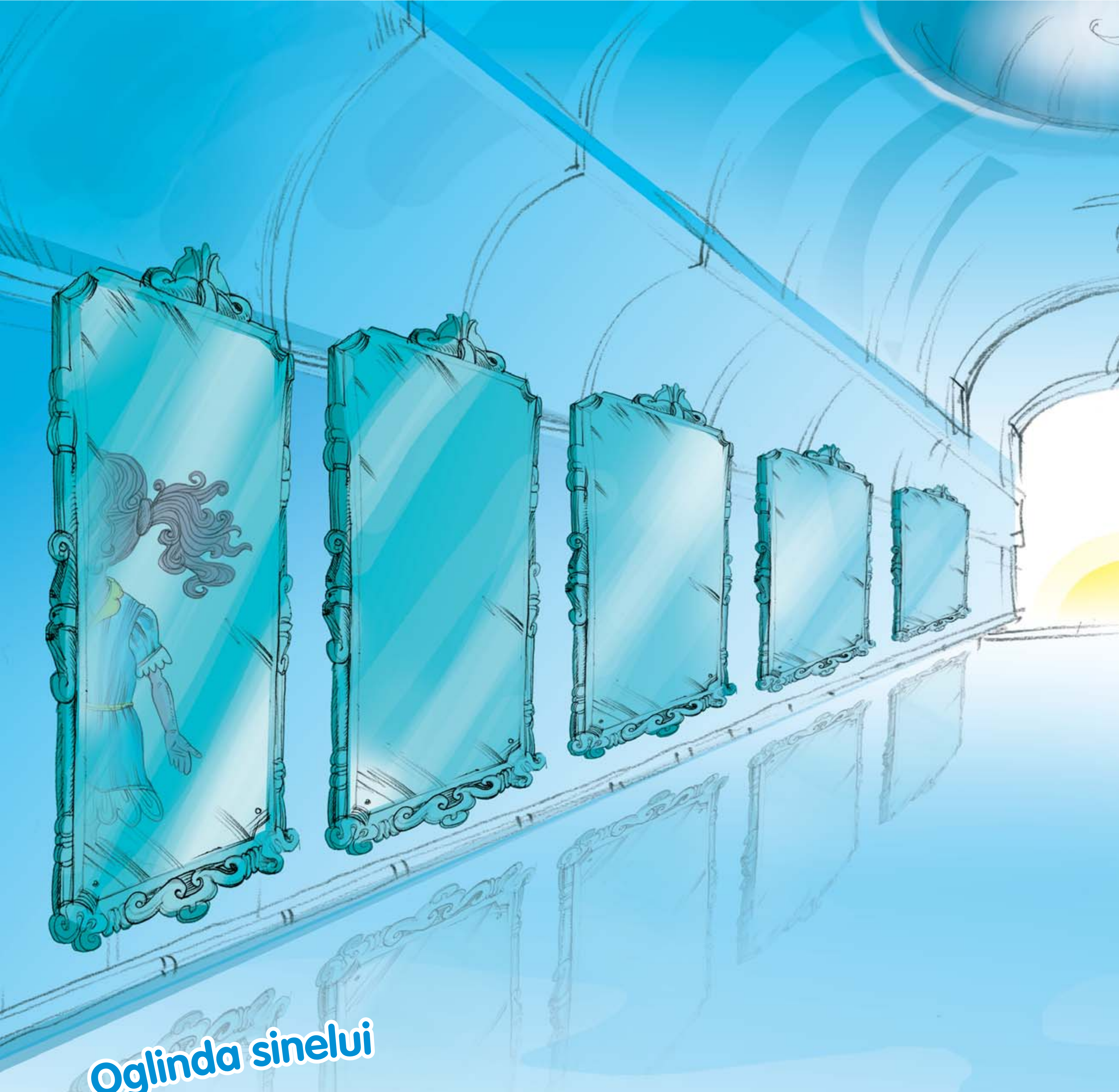

Oglinda sinelui

Următoarea oglindă vă pofteşte să intraţi pe rând într-o sală înaltă, cu bolţi şi coloane.

Din fire mai curioasă,
Safir intră prima,
Iar când iese,
Este foarte bucuroasă.

Nu mică ţi-e mirarea când descoperi surpriza pe care oglinda v-a pregătit-o. De data aceasta, nu se oglindesc pe suprafaţa ei toate vieţuitoarele, plantele, literele şi numerele, aşa cum te-ai obişnuit. Ci te oglindeşti tu, cu sclipirea ochilor tăi, culoarea de păr şi hainele tale. Se oglindesc preferinţele, visurile şi speranţele tale. Pentru că la rândul tău, şi tu eşti un univers. Oglinda te învaţă că pentru a cunoaşte lumea largă trebuie să te cunoşti mai întâi pe tine.

5

5

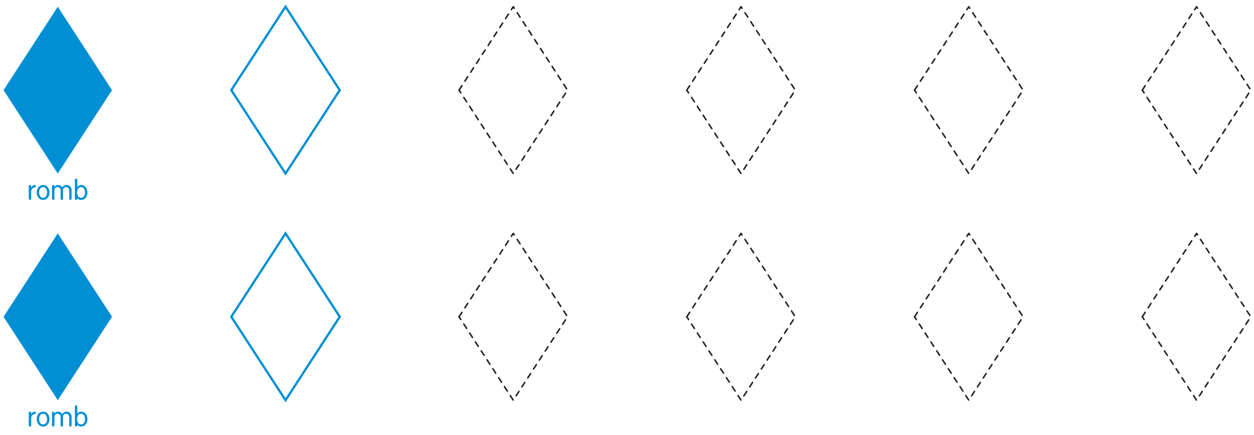

P p

P p

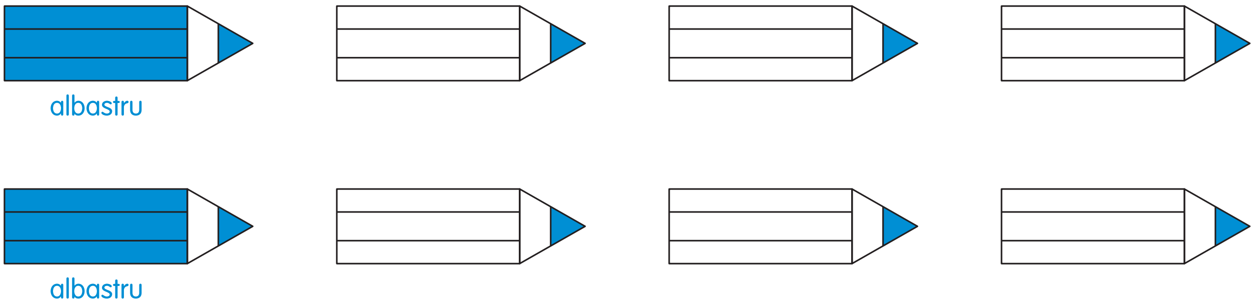

Personalizează una dintre siluetele din imagine cu trăsăturile şi hainele tale. Foloseşte culori care se regăsesc şi în hainele pe care le porţi astăzi.

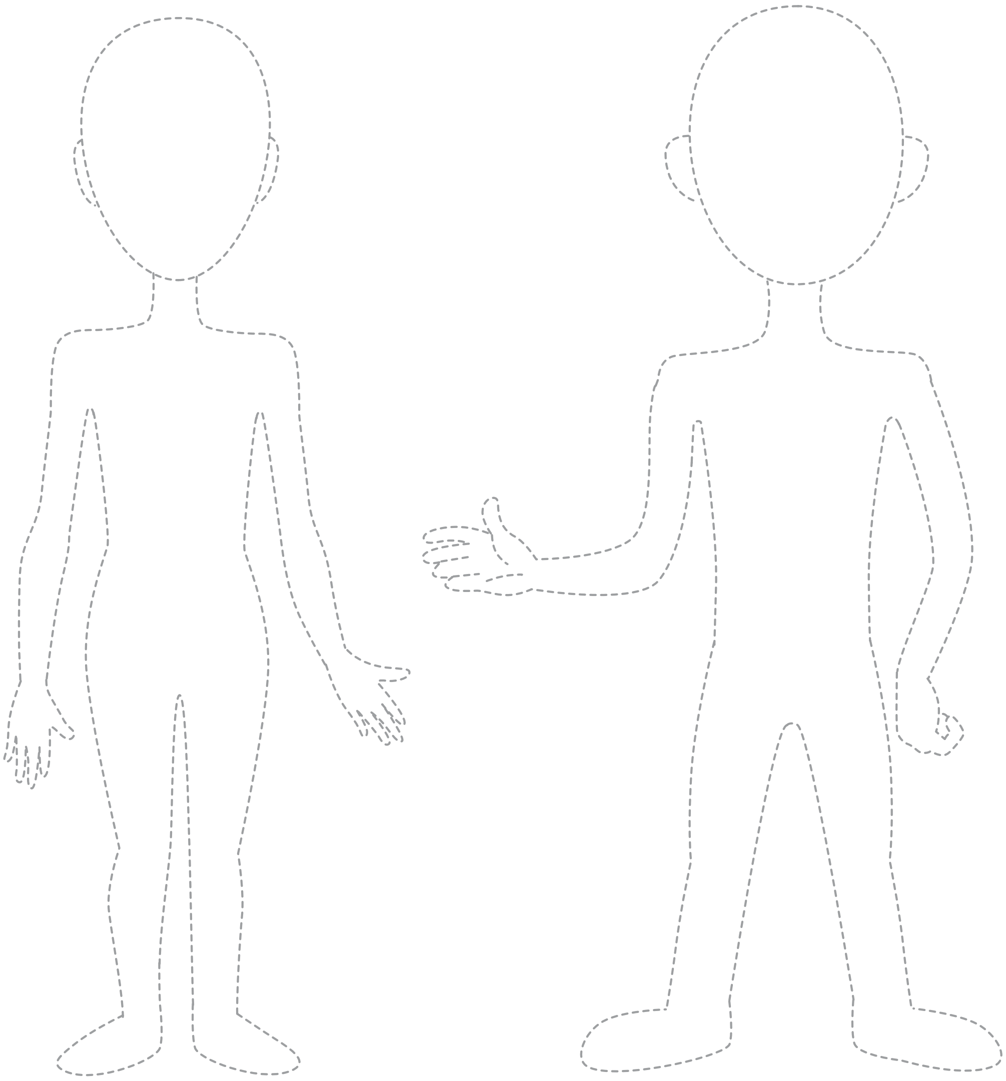

Ce îţi place să faci cel mai mult?

Oglinda muzicală

Printre linii paralele
Pas cu pas aţi avansat
„Ce să fie oare ele?"
Portativul fermecat!

Do, Re, Mi,
Fa, Sol, La, Si
Şi încă una-n plus
Do de sus.

Când ajungeţi în faţa unor porţi înalte vă opriţi pentru o clipă. Safir scoate un dispozitiv ciudat din buzunarele rochiţei şi îl potriveşte în încuietoare. Cheia Sol deschide astfel porţile ferecate dincolo de care se întinde tărâmul muzicii. Vă întâmpină delicatele şi armonioasele note muzicale.

Dacă le aşezaţi cât mai creativ pe portativ, oglinda vă dăruieşte câte un instrument muzical.

6

6

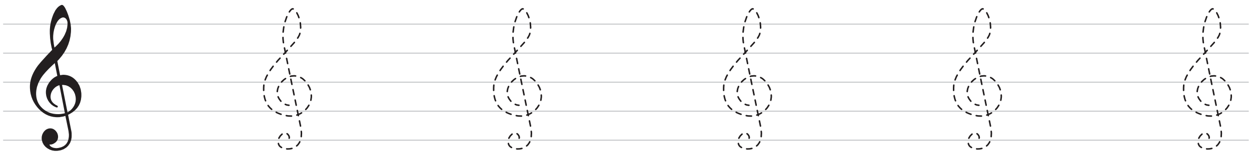

cheia sol

cheia sol

M m

M m

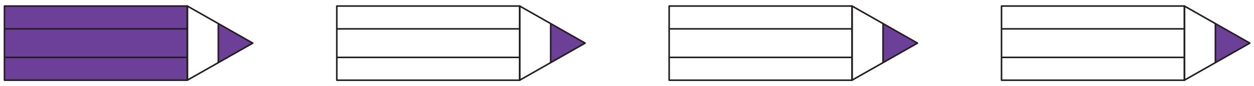

indigo

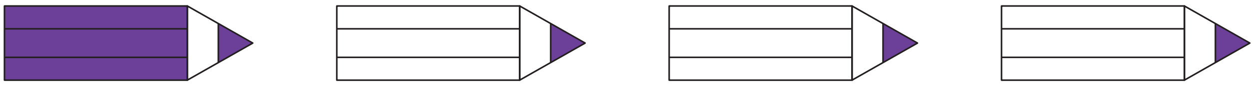

indigo

Unește prin linii fiecare muzician cu instrumentul muzical care îi corespunde.

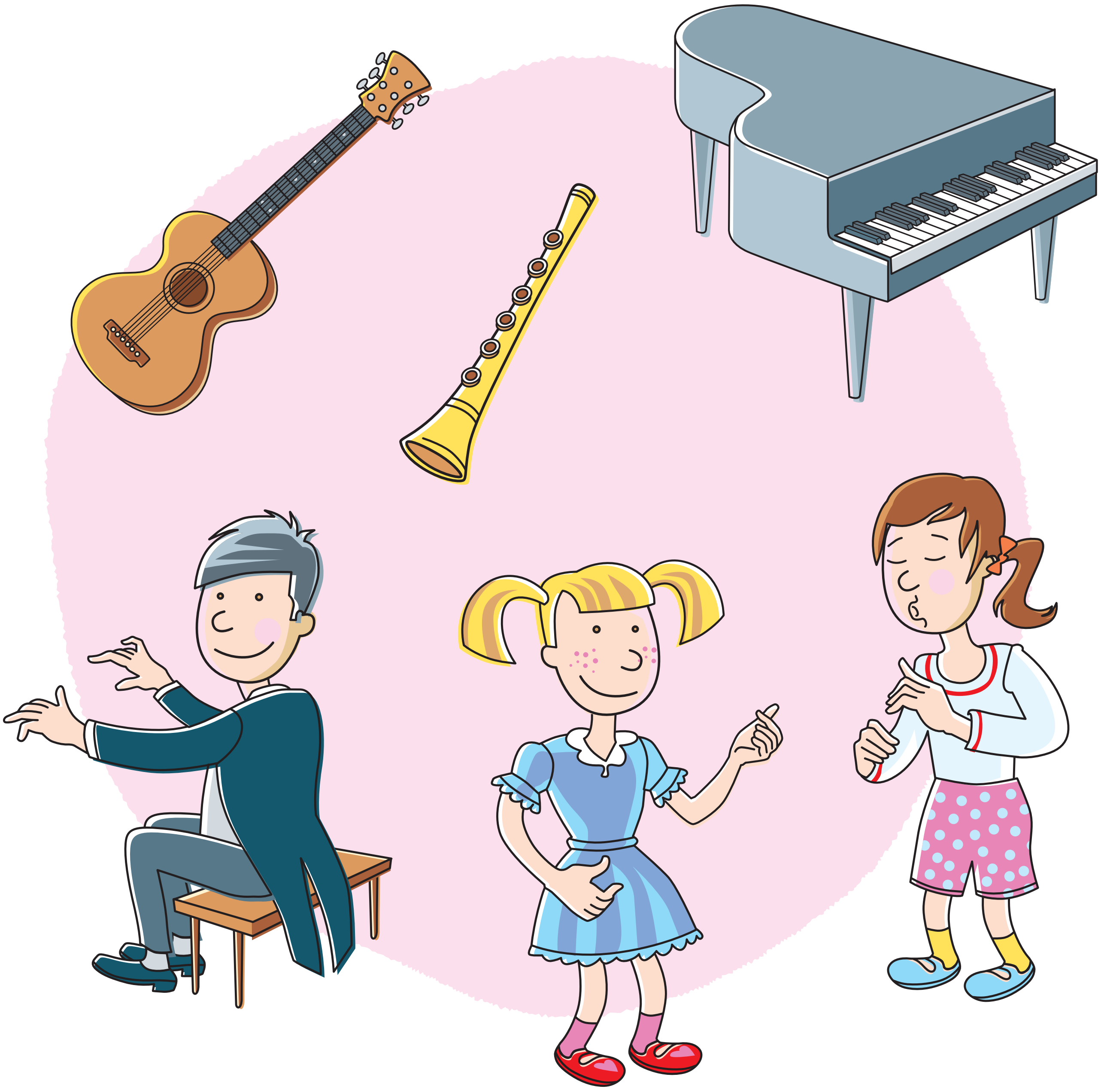

Care este melodia ta preferată?

Oglinda vizuală

Către popasul următor
Vă cocoţaţi pe un covor
Călătorind în zbor.

De sus, casele, şcoala şi copacii arată diferit. Peisajul a devenit parcă o trusă de pictură, cu ochiuri de acuarelă şi cu tuburi de colorat. Deodată începe să picure, iar Safir îşi deschide umbrela. Când ploaia încetează, pe cer răsare un buchet de culori. Covorul vostru fermecat se apropie de curcubeu.

Oglinda vă dăruieşte o hartă
Să cunoaşteţi lumea largă,
O busolă colorată
Să vă orientaţi îndată,
O riglă şi un compas
Să marcaţi câte-un popas.

7

7

curcubeu

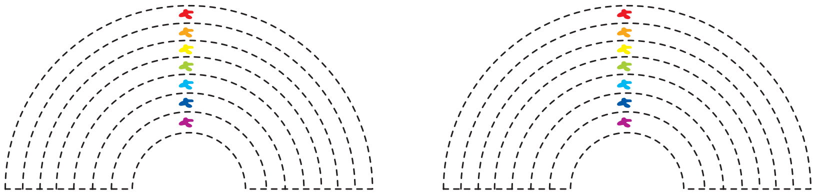

curcubeu

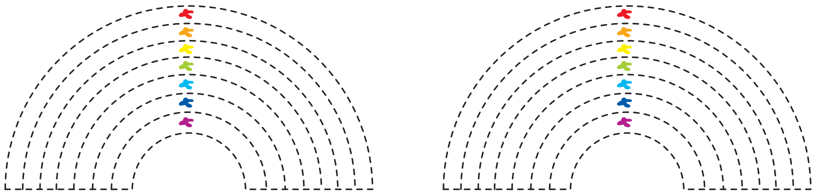

C c

C c

violet

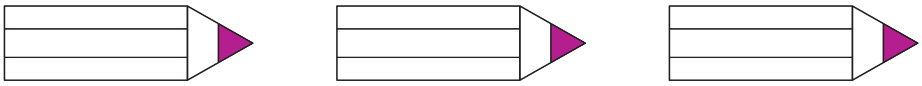

violet

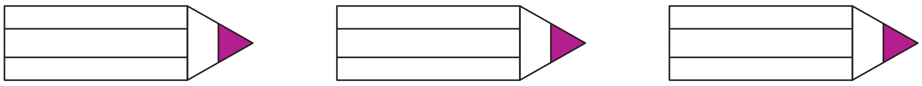

Colorează vaporul din imagine respectând codurile de culoare.

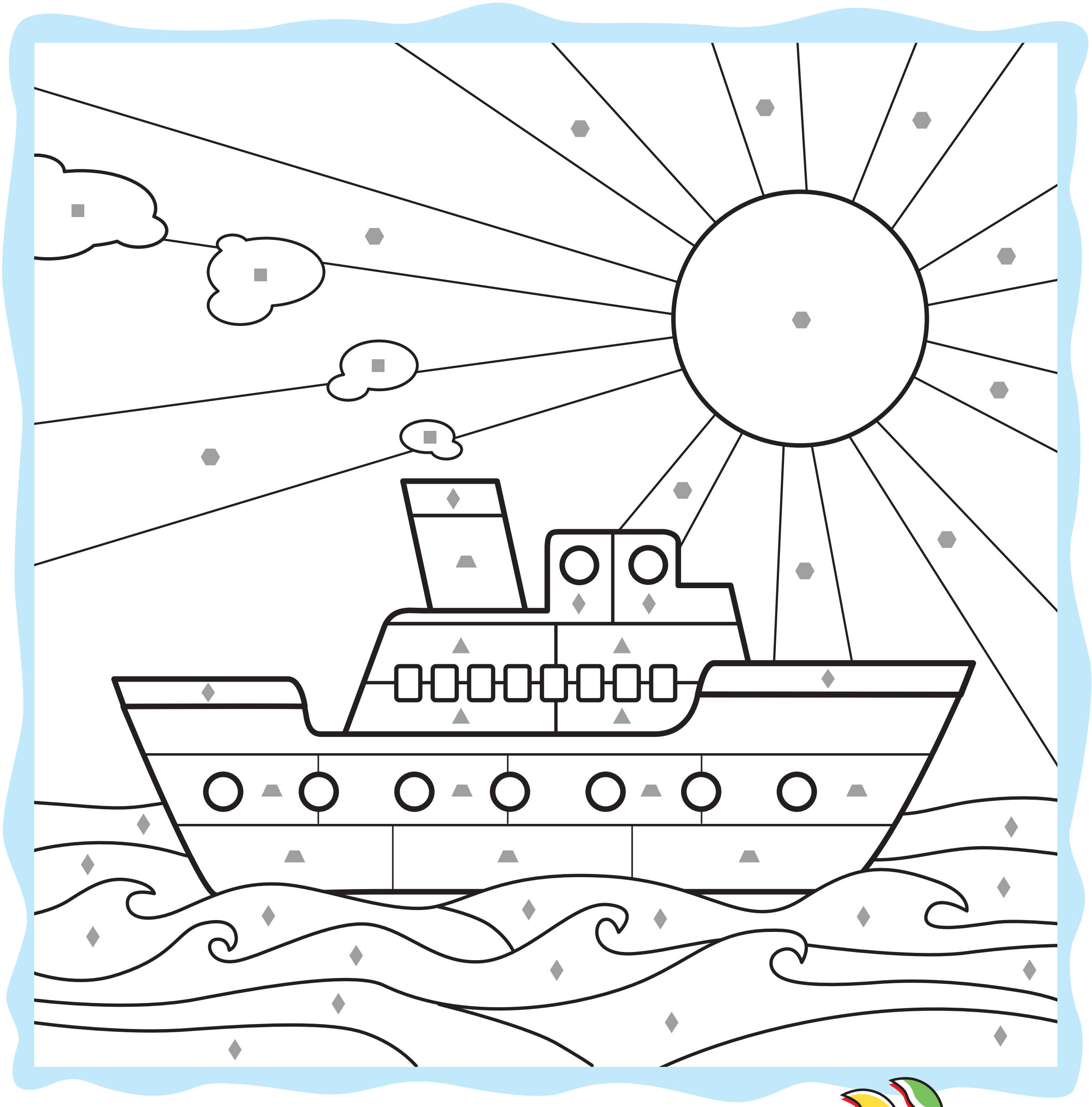

⏢ = roşu ■ = oranj ⬢ = galben ▲ = verde ♦ = albastru

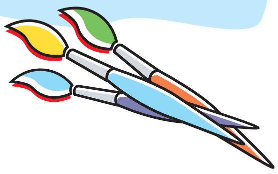

Care este culoarea ta preferată?

Oglinda prieteniei

Vă simţiţi epuizaţi
Sau mai vreţi să învăţaţi?
Hotărâţi-vă acum,
Sunteţi gata iar de drum?
Mai aveţi doar o oprire,
Ultima descoperire!
Simplă, limpede, uşoară?
Complicată, încurcată?
Care-i lecţia finală?
Ce cuprinde o comoară
Dăruită de oglinzi
Copilaşilor cuminţi?

Navigaţi spre ultima oglindă pe râuri, fluvii, mări, oceane, ocolind insule şi continente, vegheaţi de cerul înstelat sau de curcubeul fermecat. În această aventură drumurile vi se întâlnesc cu ale altora ce călătoresc:

Un indian cu pană,
Un eschimos cu blană,
Un african, un mexican,
O chinezoaică, o arăboaică,
Toţi amabili şi voioşi,
Călători prietenoşi.

Peste mări şi ţări, oglinda nu vă dă în dar un palat de cleştar. Vă felicită bucuroasă că aţi primit o învăţătură preţioasă: cea de-a opta lecţie, aceea despre prietenie.

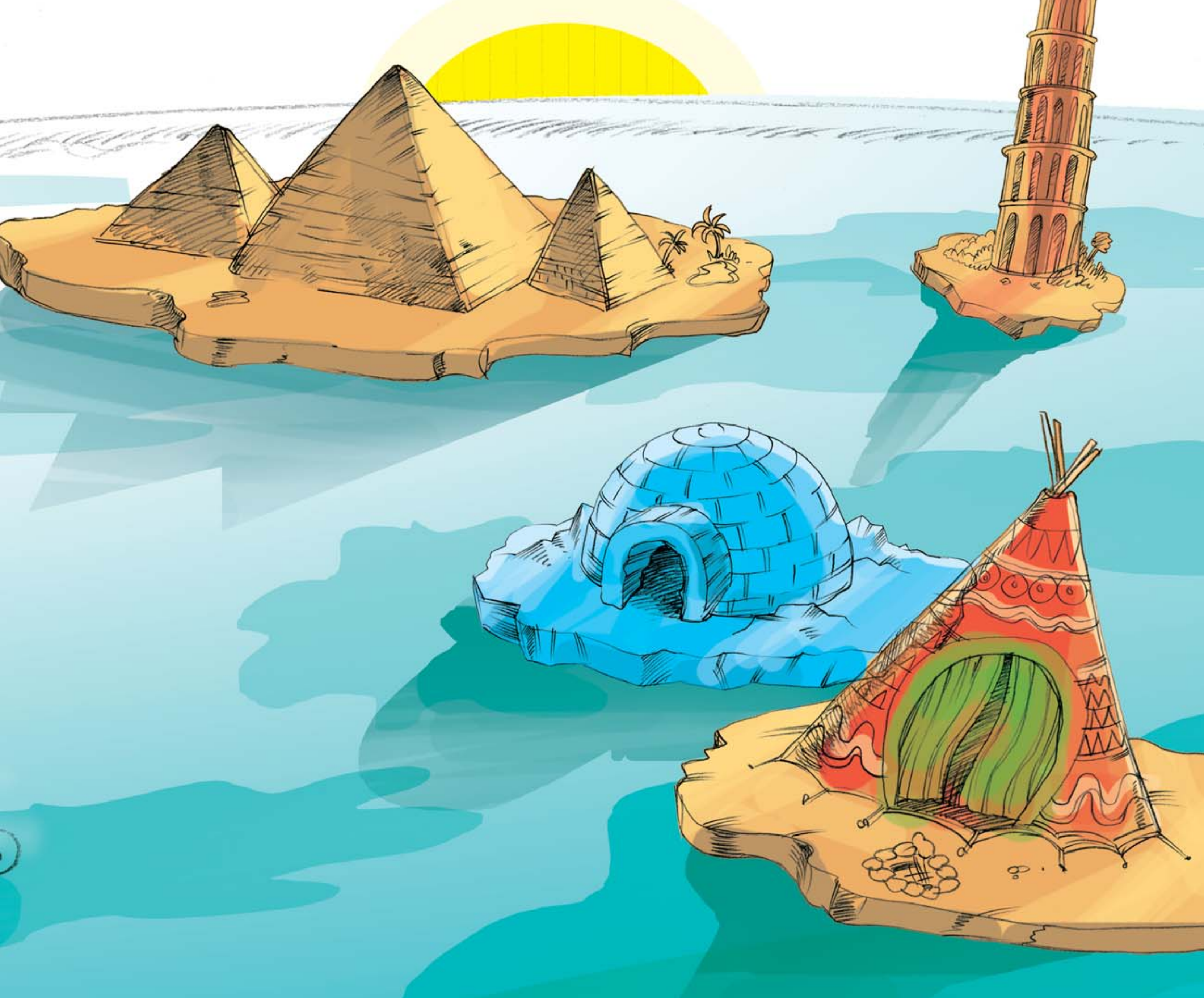

8

8

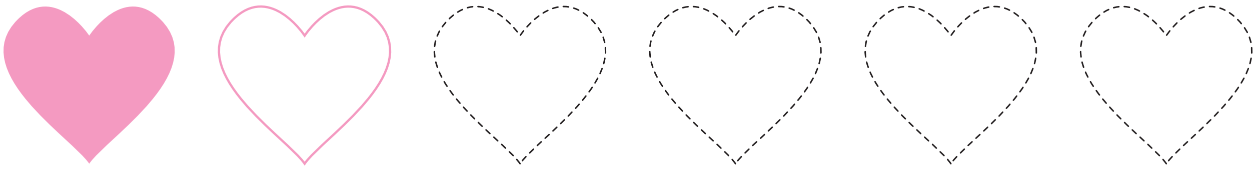

inimă

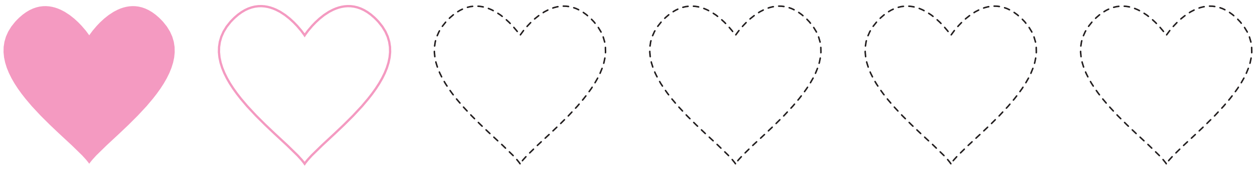

inimă

I i

I i

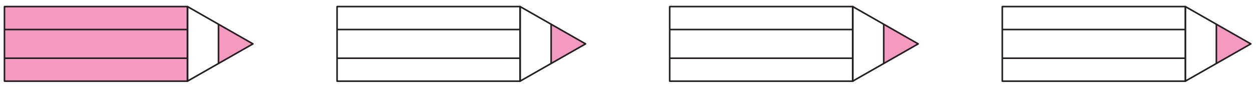

roz

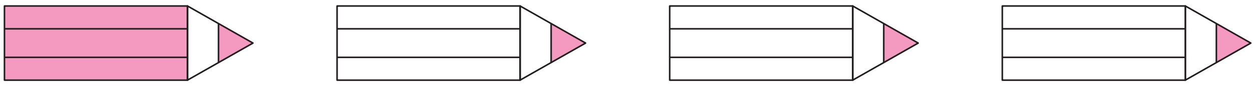

roz

Ajută grupul de mici exploratori să găsească comoara.

Cine este prietenul tău cel mai bun?

1
2

Şotronul

Plante şi animale,
Instrumente muzicale,
Cifre, numere şi calendare,
Imagini din lumea mare,
Litere şi semne scrise,
Competiţiile sportive,
Tu şi ale tale vise,
Poveştile încă nescrise,
Prieteniile şi bucuria:
Aceasta este bogăţia.

Folosiţi-vă imaginaţia pentru a desena Şotronul cu căsuţe şi culori magice. Sau folosiţi-vă energia şi săriţi direct Şotronul schiţat pe asfalt. Pe măsură ce parcurgeţi traseul de la zero la zece amintiţi-vă învăţăturile oglinzilor fermecate! Cunoştinţele acumulate, cifrele, formele, literele şi culorile învăţate.

Aceasta este comoara din Oraşul celor opt oglinzi, pe care aţi descoperit-o tu şi Safir pas cu pas. Iar la final, în semn de bun rămas, fă-i ghidului tău promisiunea că nu aici se termină misiunea. Ia-o pe Safir mereu cu tine, îţi va fi prietenă, ştii bine.

Călătorie frumoasă în continuare!
Sunteţi gata de recapitulare?

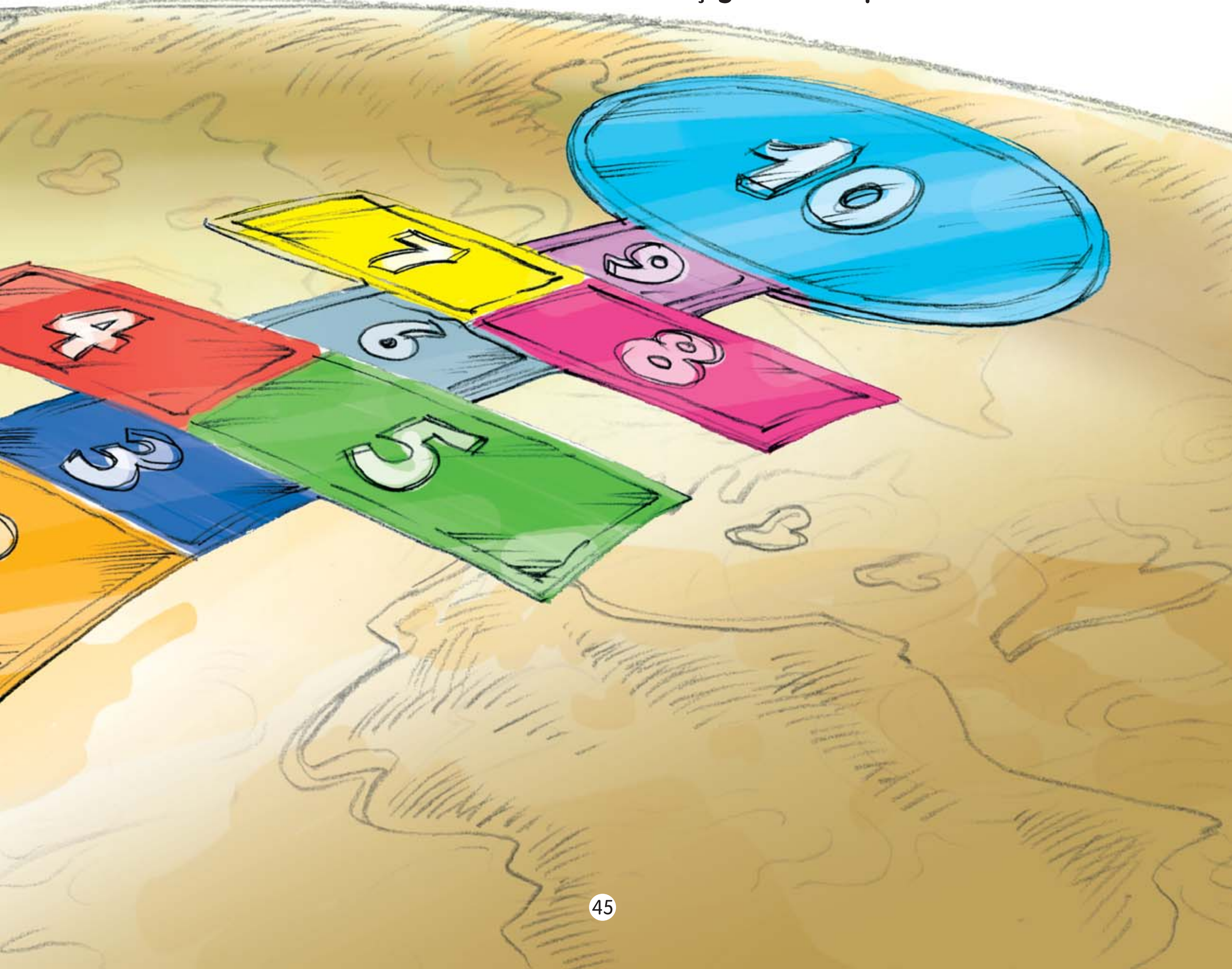

9

9

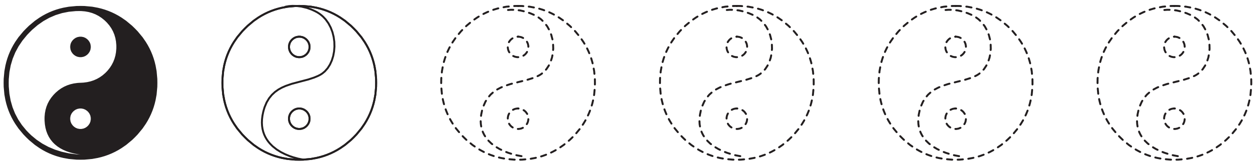

yin-yang

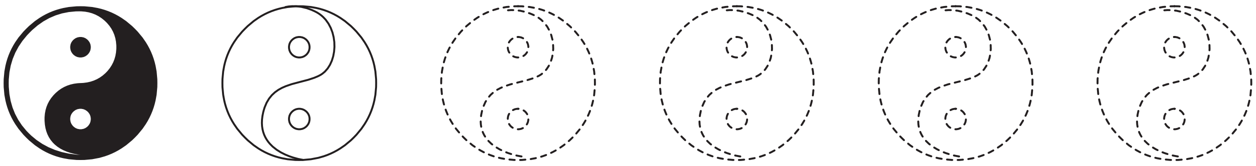

yin-yang

U u

U u

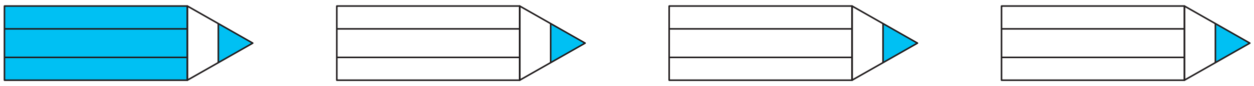

bleu

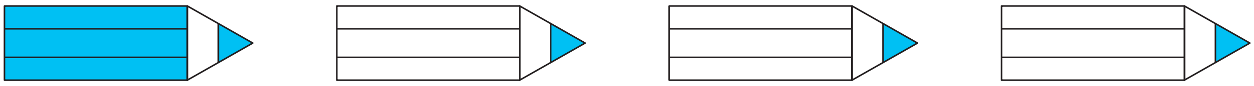

bleu

Găsește diferențele dintre cele două imagini.

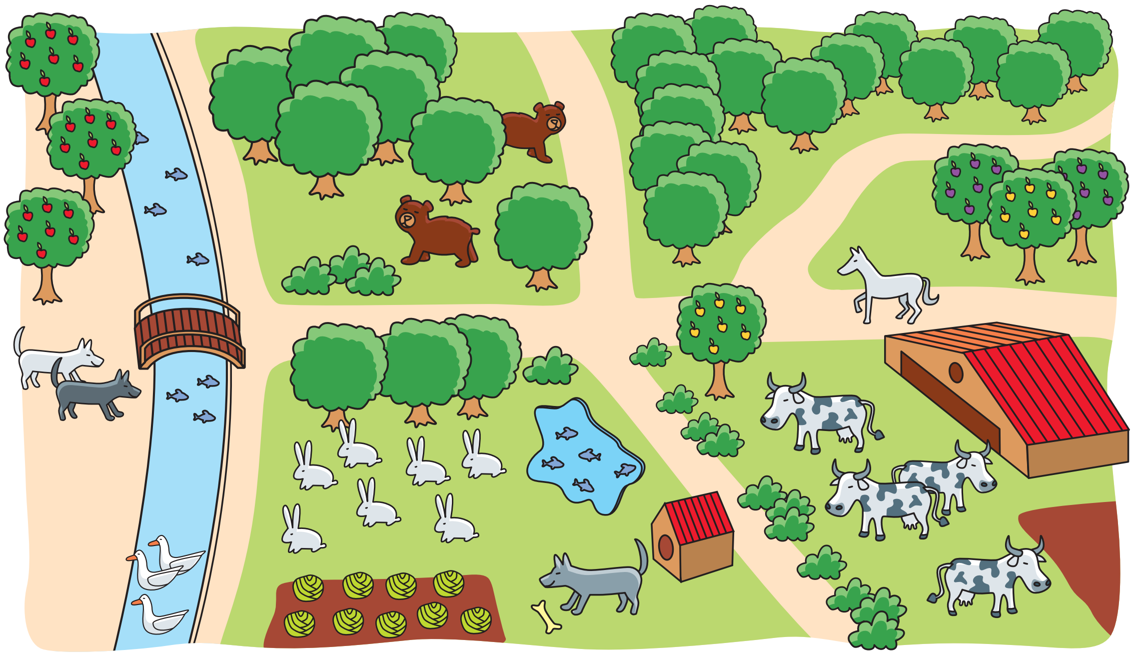

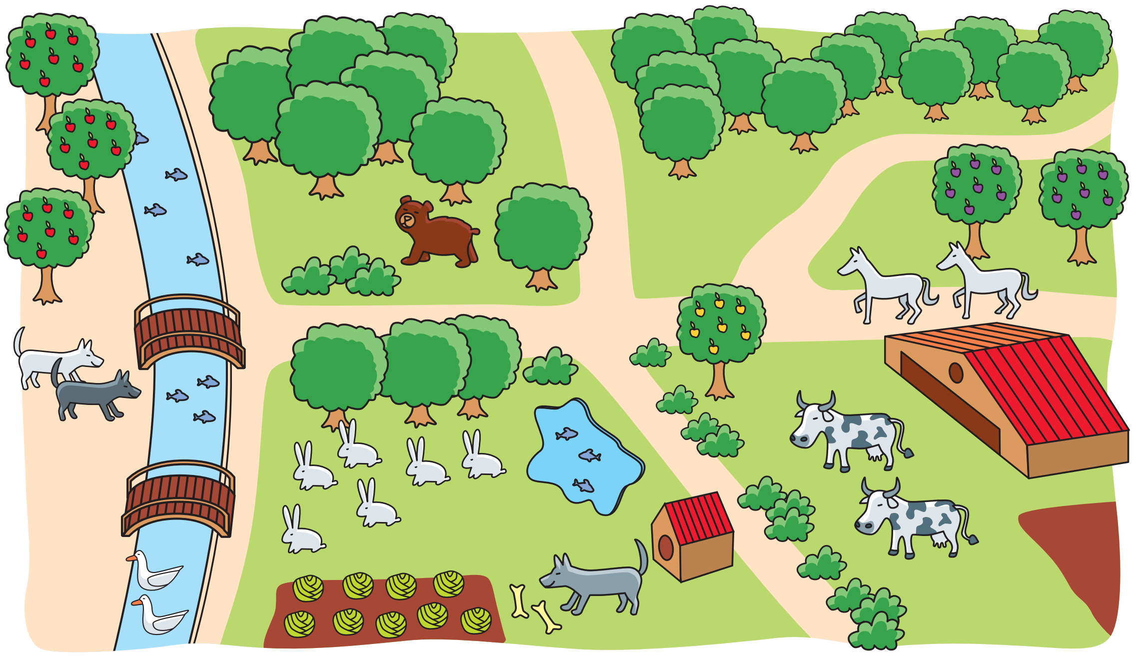

Ce ai învățat pe parcursul călătoriei?

Fiecare copil în școală

RECAPITULARE

Colorează numărul care corespunde vârstei tale.

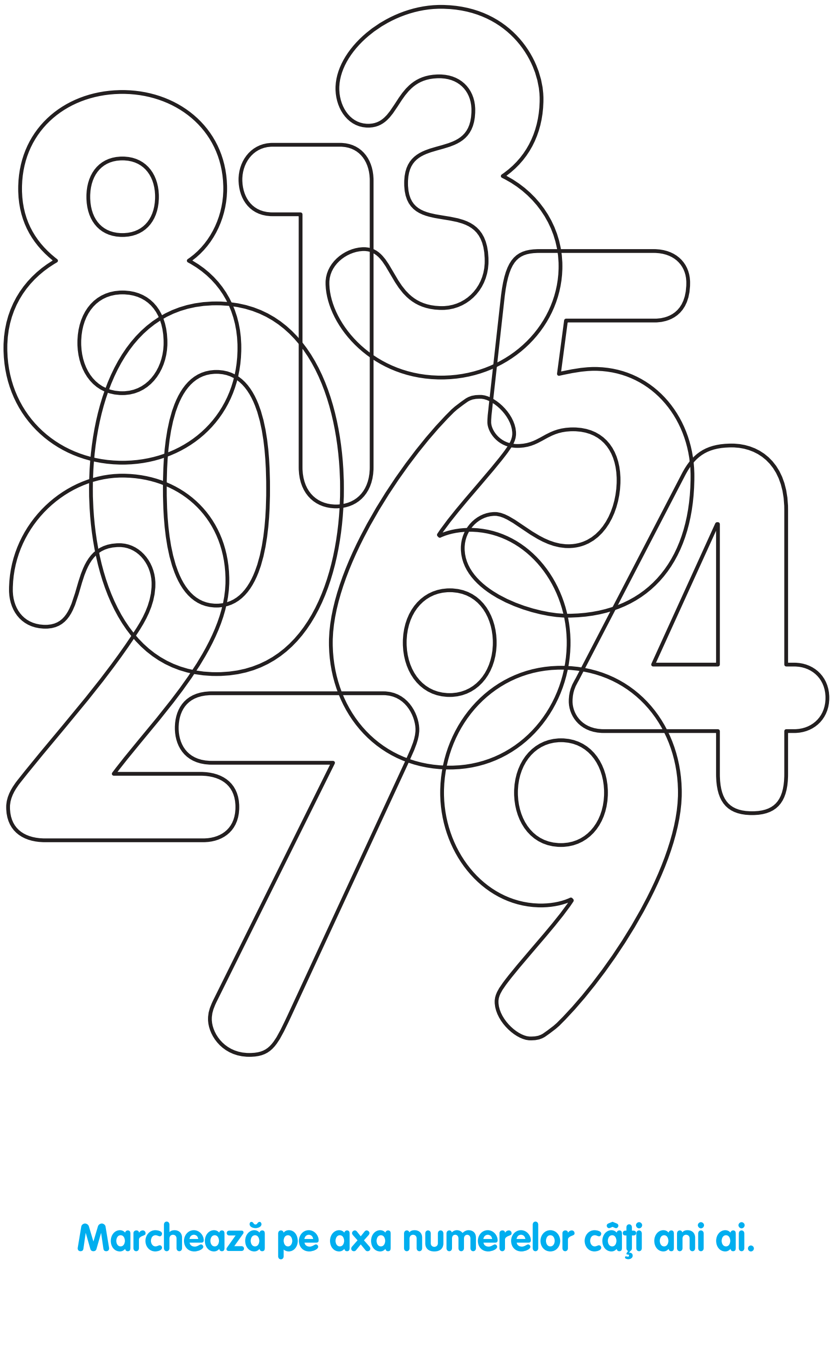

Marchează pe axa numerelor câţi ani ai.

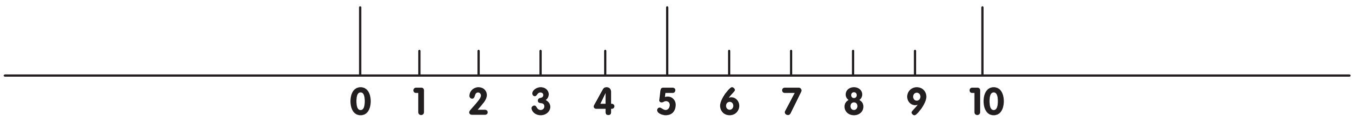

Scrie următoarele cuvinte cu ajutorul literelor învăţate până acum.

aer	aer	
mama	mama	
roua	roua	
cor	cor	
parc	parc	
arc	arc	
aur	aur	
pom	pom	
cer	cer	
ora	ora	
circ	circ	
comoara	comoara	

Colorează planiglobul conform indicațiilor de culoare de pe hartă: apele cu albastru și continentele cu verde. Găsește pe hartă unde se află România.

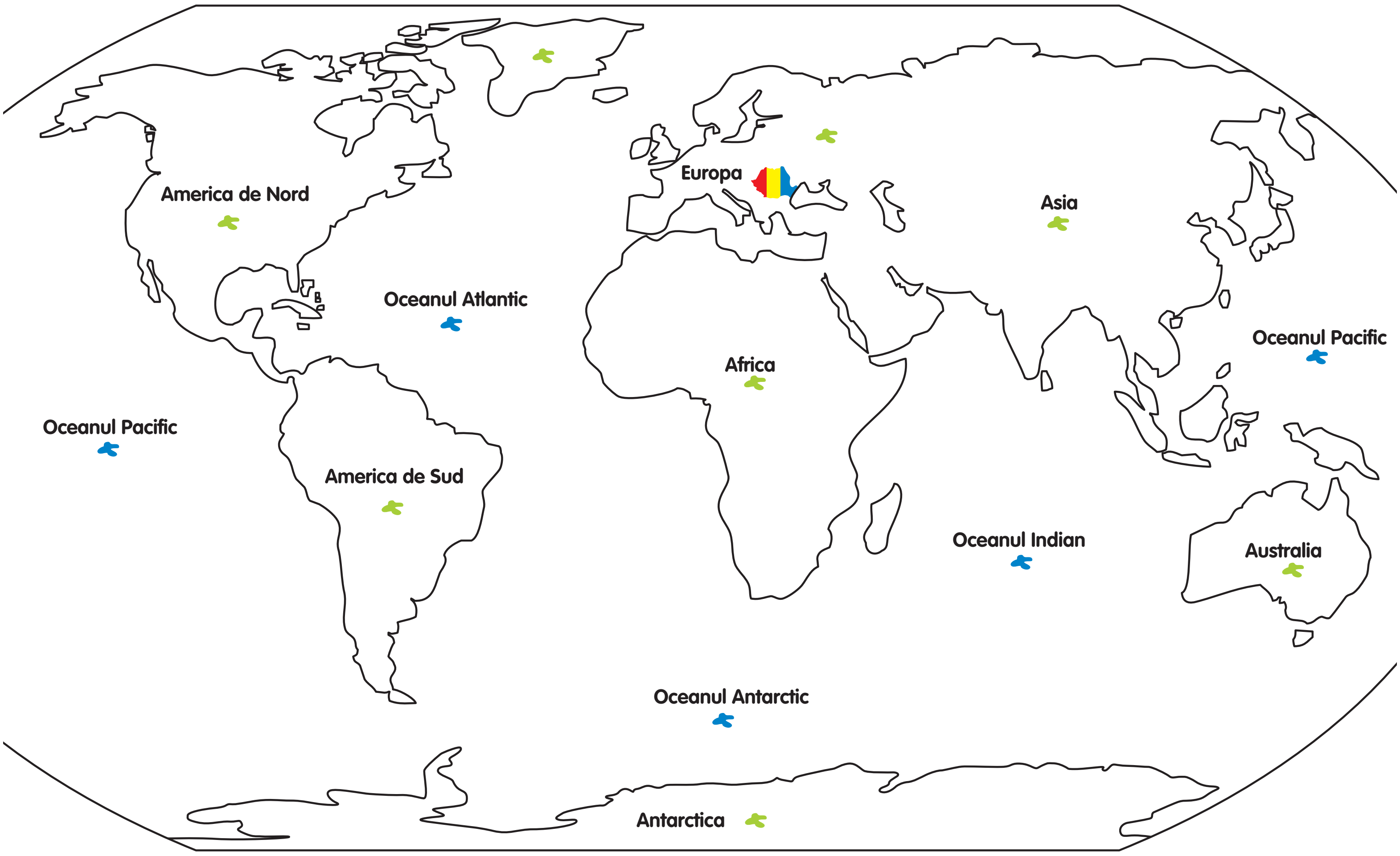

Joacă Şotronul cu Itsy şi Bitsy

Materiale necesare: Cretă, o pietricică (de preferat să fie plată ca să rămână exact în locul unde este aruncată).

Pregătirea jocului: Pe terenul de joacă se desenează cu cretă o figură constituită din pătrate, cercuri sau dreptunghiuri. Ele se numerotează de la prima figură la ultima. Copiii se pot împărţi pe echipe sau pot juca individual.

Desfăşurare: Primul jucător, sau reprezentantul primei echipe, aruncă pietricica în prima căsuţă, numerotată cu cifra 1. Apoi sare într-un picior din căsuţă în căsuţă (evitând să calce pe linii) şi va ajunge la ultima figură. Se întoarce în acelaşi fel spre prima căsuţă, ridică pietricica şi iese din şotron. Acelaşi lucru îl va face şi următorul jucător, până când pietricica a fost aruncată în toate căsuţele.
Dacă vreunul din jucători se dezechilibrează sau calcă pe linia vreunei căsuţe şi nu în interiorul acesteia, atunci când îi va veni rândul din nou, va repeta aruncarea la aceeaşi căsuţă. Câştigă cel care a aruncat pietricica în toate căsuţele.

A doua probă constă în sărituri pe 2 picioare din căsuţă în căsuţă. Câştigă cel care greşeşte de cele mai puţine ori. Şotronul poate fi jucat şi înlocuind cifrele cu zilele săptămânii.

Una-două hai că plouă,
Trei-patru hai la teatru,
Cinci-şase spală vase,
Şapte-opt suflă-n tort,
Nouă-zece, un pahar cu apă rece
Pentru omul care trece,
Şi-o cafea amară
Ieşi te rog afară.

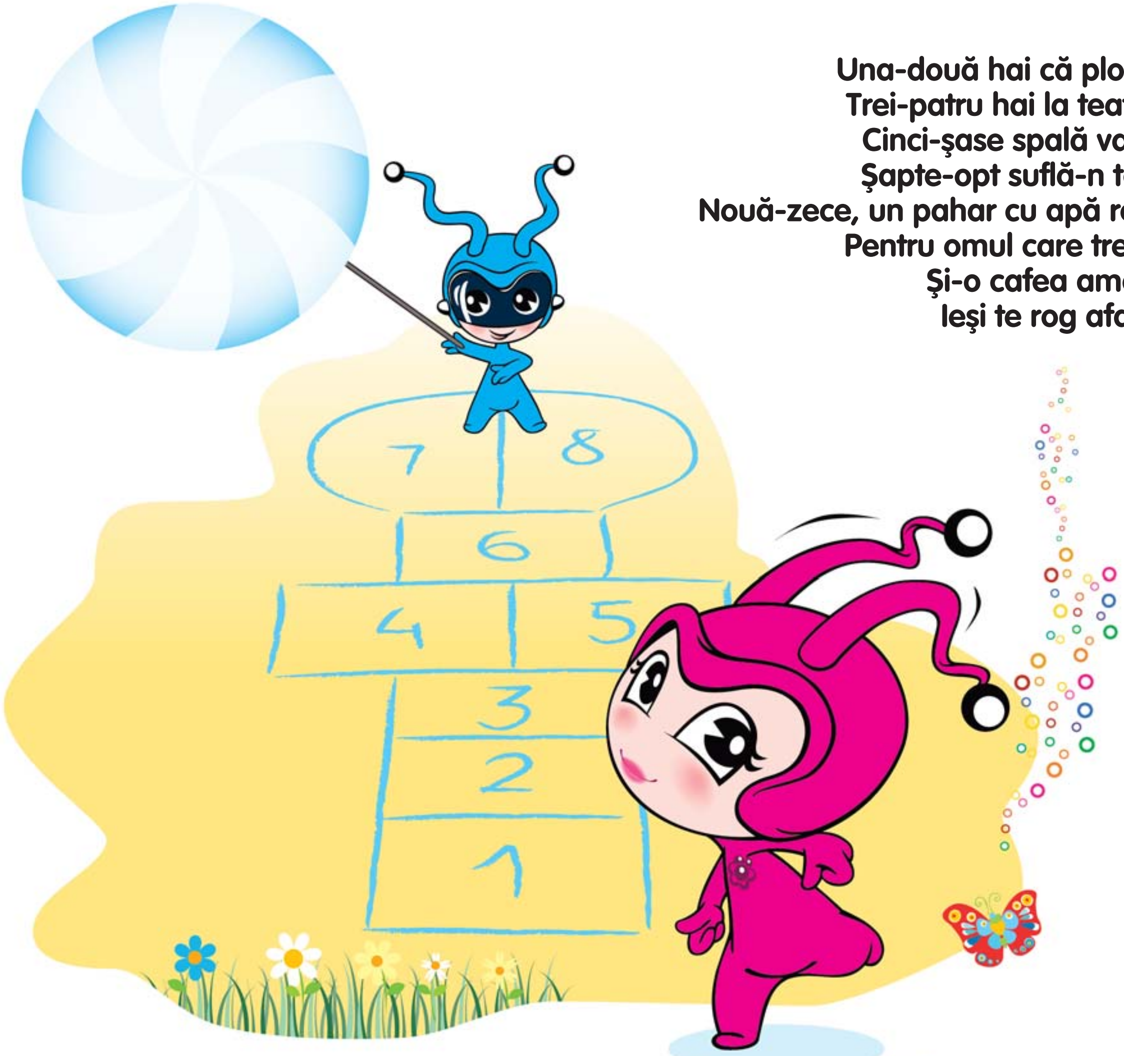

Provoacă-i şi tu pe eroii Itsy Bitsy la joc! Intră pe frecvenţele copilăriei sau pe **www.itsybitsy.ro.**

Bucureşti 99,3 FM	Târgovişte 104,5 FM	Focşani 97,6 FM	Bacău 100,6 FM	Năvodari - Constanţa 98, 2 FM	Satu Mare 88,7 FM	Galaţi 88,3 FM
Brăila 88,3 FM	Slobozia 88,3 FM	Botoşani 95 FM	Suceava 95 FM	Cluj-Napoca 107,3 FM	Alba Iulia 91,9 FM	Sibiu 97,5 FM

COMOARA DIN ORAȘUL CELOR OPT OGLINZI

O călătorie spre cunoaştere

O linie poate fi dreaptă

O linie poate coti

O linie se poate ondula

O linie poate merge în zigzag

O linie poate ţopăi

O linie poate sări în sus şi în jos

O linie poate coborî

O linie poate mărşălui alături de alte linii

O linie poate înţepa

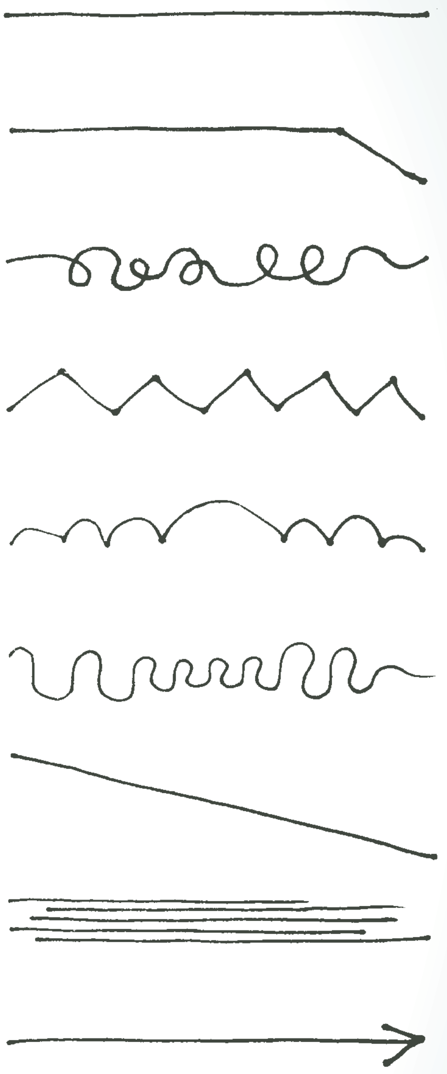

O linie poate fi orice îşi doreşte să fie...

Sue Smith, AISB

Asociaţia OVIDIU ROM

ISBN 978-973-0-08952-3

www.ovid.ro